

Η
ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

"Ο διάκονος ἐξέρχεται τοῦ βημάτος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνθέτῳ τόπῳ του, προσκυνήσας δὲ τρὶς λέγει·"

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

"Ο δὲ ιερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει· ἐκφώνως.

Εὐλογημένη γῆ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

(Ποιῶν ἐν τῷ λέγειν σταυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου).

Ο χορός.

Αμήν.

Είτε ἀποκρινομένου τοῦ χοροῦ εἰς ἔκκστον τῶν ἐπομένων Εἰργμάτων τὸ

Κύριε, ἐλέησον,

Ο διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ τῆς εἰρηνῆς τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐ-
σταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς
τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ τοῦ ἀγίου οἶκου τούτου καὶ τῶν μετὰ
πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόρου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν
αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖτος),
τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας,
παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Τίπερ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων
Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ
στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι εἰς τοὺς
πόδας αὐτῶν πάντα ἔχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ Ἐκκλη-
σίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστεις οἰκούν-
των ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν
τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεη-
θῶμεν.

Τίπερ πλεόντων, ὅδοις πορούντων, νοοσύντων, κα-
μνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν.

Τίπερ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
θρησκείας, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ γάριτι.

Τῆς παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδέξου Δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου

Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες
έαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

·Ο Χορός· Σοὶ Κύριε.

Οἱ εἱρεῖς ἐκφέρουσι.

Οτι πρέπει Σοὶ πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Ιησύ-
ματι, νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Καὶ φάλλεται τὸ αἱ ἀντίφωνον παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγνώ-
σκοντος τοῦ ιερέως τὴν εὐχὴν τοῦ ἀντιφώνου. Οἱ δὲ διάκονος προσ-
κυνήσας μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ ἀπελθὼν ἔσταται ἐνόπ-
ισιν τῆς Θεοτόκου βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Εὐχὴ τοῦ αἱ ἀντιφώνου.

Γιν λέγει ὁ ιερεὺς Ιησοῦς εἰκῶν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ τὸ κράτος ἀνείκαστον
καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος οὐ τὸ ἔλεος ἀμέτρη-
τον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος. Αὐτός, Δέσποτα,
κατὰ τὴν Σὴν εὐσπλαγχνίαν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς
καὶ ἐπὶ τὸν ἄγιον οἶκον τοῦτον καὶ ποίησον μεθ'
ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη-
Σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ αἱ ἀντιφώνου ἐλθὼν ὁ διάκο-
νος καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ προσκυνήσας λέγει·

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι..

Τῆς παναγίας ἀγράντου, ὑπερευλογημένης,
ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες,

έαυτούς καὶ ἄλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθόμεθα.

Οἱ εἰρεὺς ἐκφώνωσ.

"Οτι Σὸν τὸ κράτος καὶ Σοῦ ἔστιν γῆ βασιλεία
καὶ γῆ δύναμις καὶ γῆ δόξα τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Ἰησοῦ
καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰώνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ 6^{ου} ἀντεφώνου.

Ἔν λέγει ὁ Ιερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν Σου καὶ
εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου τὸ πλήρωμα τῆς
Ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας
τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδί-
δαξον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλείπῃς
ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ.

Οἱ διάκονος.

"Ετι καὶ ἔτι (ώς ἀνωτέρω).

Οἱ εἰρεὺς ἐκφώνωσ.

"Οτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
Ιησῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ 7^{ου} ἀντεφώνου.

Ἔν λέγει ὁ Ιερεὺς μυστικῶς.

Οἱ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρι-
σάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ, συμφω-
νοῦσιν ἐπὶ τῷ δόνόματί Σου, τὰς αἰτήσεις παρέγειν.

ἐπαγγειλάμενος· Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν διούλων Σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον Σου πλήρωσον, χορηγῶν ἐν τῷ παρόντι αἰώνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς Σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ψαλλομένου τοῦ Δόξα Πατρὶ, τῶν Μακχρισμῶν, ἡ τῶν Ἀντιφόρων, λαβὼν ὁ ἵερεὺς τὸ Εὐχαγγέλιον, δίδωσι τῷ δικτύῳ καὶ οὗτως ἔξαλθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Εὔχὴ τῆς εἰσόδου τοῦ ἄγίου Εὐαγγελέου.

Ἔν λέγει ὁ ἵερεὺς μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων εἰς λειτουργίαν τῆς Σῆς δόξης, ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἰσοδον ἄγίων Ἀγγέλων γενέσθαι συλλειτουργῶντων τὴν Σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει Σῷ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἄγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταῦτης τελεσθείσης λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἵερα, δεκανῶν πρὸς ἀνατολὰς τῇ δεξιᾷ χειρὶ, κρατῶν ἅριτ καὶ τὸ ὄρατον τοῖς τρισὶ δακτύλοις.

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄγίαν εἰσοδον.

Ο δὲ ἵερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἦ εἰσοδος τῶν ἄγίων Σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἴθ' οὗτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἀρχαεράκ τὴν ἡγούμενον ὁ διάκονος, καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐχαγγέλιον, εἰ πάρεστι· εἰ δὲ οὐκ, ἀσπάζεται τοῦτο ὁ ἵερεύς. Πληρωθέντος τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ἐρχεται ὁ διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ στὰς ἐμπροσθὲν τοῦ ἱερέως λέγει· μεγαλοφόρως·

Σοφία, δρθοί.

Μετά τὰ συνήθως φαλλόμενα τροπάρια λέγεται ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ εἰρεῖς ἔκφρωνται·

“Οτις ἄγιος εἰς ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Γενέσιῳ καὶ τῷ ἀγίῳ
Πνεύματι νῦν καὶ ἀεί.

Οἱ διάκονοι·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Φαλλομένου θὲ τοῦ τρισαγίου, λέγεται οἱ εἰρεῖς τὴν ἐξῆς εὐχὴν
μυστικῶς·

Εὐχὴ τοῦ τρισαγίου ὄμονου.

Ο Θεὸς ὁ ἄγιος ὁ ἐν ἄγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ
τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος καὶ
ὑπὸ Χερουνίμ διεξόλογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπου-
ρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ
ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ
κτίσας τὸν ἀνθρωπὸν κατ’ εἰκόνα Σὴν καὶ ὅμοίωσιν
καὶ παντὶ Σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς
αἰτοῦντι σιφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἀμαρ-
τάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ
καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δού-
λους Σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον
τῆς δόξης τοῦ ἄγίου Σου Θυσιαστηρίου καὶ τὴν
διφειλομένην Σοὶ προσκύνησιν καὶ διεξόλογίαν προσ-
άγειν. Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι ἐκ στέριατος ἡμῶν
τῶν ἀμαρτωλῶν τὸν τρισαγίον ὄμονον καὶ ἐπίσκε-
ψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Συγχώρησον ἡμῖν

πᾶν πλημμέλημα ἔκούσιόν τε καὶ ὀκούσιον ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ θόρυβον ἐν δισέτητι λατρεύειν. Σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἀγίων τῶν ἀπ' αἰώνος Σοι εὐαρεστησάντων. "Οτις ἀγιος εἰς ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου τοῦ τρισαγίου παρὰ τῶν ψαλτῶν ἀναγινώσκεται καὶ ἐκ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ ιερέως καὶ διάκόνου ἐκ τρίτου ἑάνθετος ιερουργῷ ἀρχιερεύς, ἢ συλλειτουργῶσιν ιερεῖς, ψάλλεται ἐκ τοῦ βήματος τρίτου εἰτε λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ιερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν καθέδραν, ἢ τὴν πρόθεσιν.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν δόνόματι Κυρίου.

"Ο διάκονος"

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

"Ο ιερεύς."

Εὐλογημένος εἰς ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας Σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν σεμιπλήρωσιν τοῦ τρισαγίου ὁ διάκονος ἐλθὼν ἐμπροσθεῖ τῶν Ἀγίων Θυρῶν, λέγει·

Πρόσχωμεν. Σοφία, Πρόσχωμεν.

Εἰτα, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ ιερεύς·

Εἰρήνη Σοι τῷ ἀναγινώσκοντι..

"Ο ψαλτής"

Ἄλληλούϊα (ἐκ γ').

Τοῦ ὅποιου ψαλλομένου, ὁ μὲν διάκονος θυμίζει, ὁ δὲ ιερεὺς λέγει μυστικῶς ταῦτην τὴν εὐχὴν.

Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐλλαμφον ἐν ταῖς καρδίαις γῆμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς Σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον δόφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν Σου κηρυγμάτων κατάνοησιν· ἔνθες γῆμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σῆν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν αναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ δὲ διάκονοις μετὰ τὸ θυμίαμα ἔρχεται πρὸς τὸν ιερέα, καὶ ὑποκλίνας αἱτῷ τῇ γενεφαλήγενη κρατῶν δὲ καὶ τὸ ὄραριον σὺν τῷ Εὐαγγελίῳ λέγει:

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Οἱ δὲ ιερεῖς αὐτοῖς αὐτὸν λέγει:

Ο Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος), δώῃ Σοι βῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῆ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Μίσου αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦ διακόνου ἀπερχομένου καὶ ἐγ τῷ τεταγμένῳ τὸπῳ ισταμένου, λέγει ὁ ιερεὺς.

Σοφία, δρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου· εἰρήνη πᾶσι.

Ο διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (τοῦδε) ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ
ἀνάγνωσμα.

Οἱ λαοὶ.

Πρόσχωμα.

Εἰτα, πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ λαός πρὸς τὸν
διάκονον.

Εἰρήνη Σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ.

Οἱ δὲ διάκονοι διέπουν τὸ Εὐαγγέλιον τῷ λαῷ καὶ στάς ἐν
τῷ συνήθει τῷποτε λέγει:

Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ
ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Οἱ χωρός τὸ Κύριον ἐλέγουσι.

Κύριε Παντοκράτορε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
Σου, δεόμεθά Σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἐκεσέας,

ἥν λέγει ὁ λαός μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἴκε-
σίαν πρόσθεξαι παρὰ τῶν Σῶν δούλων καὶ ἐλέησον
ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου, καὶ τοὺς
οἰκτιρμούς Σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα
τὸν λαόν Σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ Σου
πλούσιον ἔλεος.

Οἱ διάκονοι.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὔσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων
χριστιανῶν.

"Ετι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν
(δεῖνος).

"Ετι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν
Ἱερέων, Ιερομονάχων καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ
ἡμῶν ἀδελφότητος.

"Ετι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων
κτιτόρων τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας (ἢ Μονῆς) ταύτης
καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων
καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπαγ-
ταχοῦ δρθιοδόξων.

"Ετι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὁγείας,
σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρίσεως καὶ ἀφέσεως
τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν
εὺσεβῶν καὶ δρθιοδόξων χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρό-
πων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἀγίου ναοῦ τούτου.

"Ετι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ
καλλιεργούντων ἐν τῷ ἀγίῳ καὶ πανσέπτῳ γαῖῃ
τούτῳ, κοπιώντων, φαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιε-
στῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ Σου μέγα
καὶ πλούσιον ἔλεος.

"Οἱ ιερεῖς ἀκριβῶντες :

"Οτι ἐλεγμῶν καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις,
καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ δεῖς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

"Ἔνταῦθα λαμβάνει ὁ ιερεὺς τὸ ἀγίον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ
επιτύρπεν ἐπάνω τοῦ ἀγίου ἀγυπιανοῦ.

"Οἱ διάκονοι :

Ἐᾶτε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

"Ινα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεησῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἄποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Εὐχὴ τῶν κατηχουμένων

Πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν, γὰν λέγει ὁ ιερεὺς μυστικῶς-

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν ὁ διὰ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ Σου Γίδην καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας Σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀγίᾳ Σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ Σου ποίμνῃ.

Οἱ ιερεὺς ἐκφώνωσεν·

Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Γίδου καὶ ἀγίου Πνεύματος, γῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητόν ὁ ιερεὺς.

Οἱ δὲ διάκονοι·

"Οσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων. "Οσοι πιστοί.

"Ετι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ τῶν πεστῶν α'.

Μετά τὸ δπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, γὰν λέγεται ὁ ιερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι· καὶ νῦν τῷ ἀγίῳ Σοι θυσιαστηρίῳ καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς Σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεὸς τῇν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι· τοῦ προφέρειν Σοι δεήσεις καὶ ίκεσίας καὶ θυσίας ἀναμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· καὶ ίκάνωσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός Σου τοῦ ἀγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ἐπικαλεῖσθαι· Σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἵνα εἰσακούων ἡμῶν Ἰλεως ἡμῖν εἴης ἐν τῷ πλήθει τῆς Σῆς ἀγαθότητος.

·Ο διάκονος·

·Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι· Σοφία.

·Ο ιερεὺς ἐκφώνως·

"Οτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Γεννητῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

·Ο διάκονος·

"Ετι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ τῶν πεστῶν β'.

Ἔν λέγει ὁ ἵερεὺς μυστικῶς.

Πάλιν καὶ πολλάκις Σοὶ προσπίπτομεν καὶ
Σεῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε, ὅπως ἐπιβλέ-
ψῃς ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν καθαρίσῃς ἡμῶν τὰς ψυ-
χὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς
καὶ πνεύματος καὶ δύνης ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκα-
τάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.
Χάρισαι, δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνεγόμενοις ἡμῖν
προκοπήν βίου καὶ πίστεως καὶ συνέσεως πνευματι-
κῆς· δός αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης
λατρεύειν Σοὶ ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν
τῶν ἁγίων Σου ἴμυστηρίων καὶ τῆς ἐπουρανίου Σου
βασιλείας ἀξιωθῆναι.

“Ο Βιβλονος”

“Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι. Σοφία.

“Ο ἱερεὺς ἐκφύγων”

“Οπως ὑπὸ τὸ κράτος Σου πάντοτε φυλαττέ-
μενος Σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
Ιησῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰώνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ τοῦ χερούβικοῦ ὄμονου ἡδομένου.

Ἔν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Οὐδεὶς ἔξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς
ἐπιθυμίαις καὶ ἡθοναῖς προσέρχεσθαι, οὐ προσεγγίζειν.

ἢ λειτουργεῖν Σοι, Βασιλεὺς τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν Σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' δικαῖος διὰ τὴν ἀφατον καὶ ἀμέτρητόν Σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἀνθρωπος καὶ Ἅρχιερεὺς ἡμῶν ἔχρημάτισας καὶ τῆς λειτουργίας ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέθωκας ἡμῖν, ὡς Διοσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, διεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφίμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ, τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐγένον. Ἐπιθεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν Σου καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἵκανωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστήναι τῇ ἀγίᾳ Σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἀγιον καὶ ἀχραντόν Σου σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα. Σοὶ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα καὶ δέομαι Σου. Μή ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν Σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ πατέρων Σου ἀλλ' ἀξίωσον προσενεγκθῆναι Σοὶ ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἰς ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδεδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην.

Καὶ ψαλλομένον τοῦ χερουβίκοῦ διέγους ἀναγιγγίσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς ἐκ τοῦ

Οἱ τὰ χερουσθῖμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσέδοντες πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

·Ο διάκονος·

·Ως τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι ταῖς ἀγγελικαῖς ἀστράτως δορυφορούμενοι τάξεσιν. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ λειτουργὸς τὴν ἀγίαν τράπεζαν, λέγων καθ' ἔκκλησιν τὰ ἐπόμενα τροπάρια·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾧδου δὲ μετὰ ψυχῆς ως Θεός, ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ λυστοῦ καὶ ἐν θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Δόξα Πατρὶ·

·Ως ζωηφόρος, ως παραδείσου ώραιότατος καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμπρότερος, Χριστέ, ὁ τάφος Σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως.

Καὶ νῦν·

Τὸ τοῦ ὑψίστου ἥγιασμένον θεῖον σκήνωμα, γαῖρε· διὰ Σοῦ γὰρ δένθοται ἡ γαρά, Θεοτόκε, τοῖς κραυγάζουσιν. Εὐλογημένη Σὺ ἐν γυναιξὶν ὑπάρχεις, πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ιστάται εἰς τὴν θράσιν πύλην λέγων μυστικῶς τὸ Δεσμότε τον προσκυνήσωμεν (ἐκ 8') καὶ τὸν Ν'. ψαλμὸν, θυμιᾷ τὰς ἀγίας εἰκόνας καὶ τὸν λαόν καὶ φθάσας ἐώς τὸν στίχον. «Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν, δικαιοσύνης δυναφοράν καὶ ὀλοκυνθόμετα,» εἰσέρχεται εἰς τὸ λειτουργὸν βῆμα, θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἀγίαν τράπεζαν, τὴν ἀγίαν πρόθεσιν καὶ δλον τὸ λειτουργὸν, ἀποθέτει τὸ θυμιατόν εἰς τὴν θέσιν του, ὅτε ὁ λειτουργὸς καὶ ὁ διάκονος ιστάνται ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τράπεζῆς λέγοντες ἀμιφότερος τὰ ἐπόμενα·

Καὶ προσκυνοῦντες ἀμφότεροι ἐκ γένεων τροπεῖν αὐτοῖς οὐτοῖς τὸ ἅγιον ἀντιμίσιον στρέφοντες πρὸς τὸν λαὸν καὶ κληνοῦντες τὴν κεφαλὴν τῷν ἀπέρχονταις εἰς τὴν ἁγίαν πρόθεσιν.

Καὶ ὁ διάκονος λέγει τῷ ἵερει·

Ἐπαρον, Δέσποτα·

Καὶ ὁ ἵερεὺς λαμβάνων τὸν ἀέρα ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ψυχῶν τοῦ δικαιούντος λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας γῆμῶν εἰς τὰ ἄγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἅγιον δισκήριον ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ δικαιούντος.

Λαμβάνεις δὲ ὁ ἵερεὺς τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ ἀπέρχεται τῆς ἀριστερᾶς πύλης· καὶ ὁ μὲν διάκονος ἐκποιεῖ·

Πάντων γῆμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ὁ ἵερεὺς ἐκφύγει·

Τοῦ Θεοσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως γῆμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοῦ.

Πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ δρθιδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εύρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἢ Μονῆ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἀγίου ναοῦ τούτου, τῶν μακαρίων κτιτόρων αὐτοῦ. Καὶ τῆς ἱερωσύνης γῆμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

(Οταν συνιερούργη καὶ ἀρχιερεύς, λέγουσι· «Τῆς ἀρχιερωτικῆς σου μνησθείη Κύριος ἐ Θεός· κτλ.» ως ἀνταντά).

Γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δύτρων, δὲ μὲν διάκονος ἴσταται ἐκ δεξιῶν τῆς ἀγίας τραπέζης κρατεῖν τὸ ἅγιον δισκήριον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ, λέγων δὲ τῷ ἵερει· Ἡ ἀρχιερεῖ! «τῆς ἀρχιερωσύνης σου, ἦ τῆς ἱερωσύνης σου μνησθείη Κύριος κτλ.» καὶ ὁ ἵερεὺς ἡ ὁ ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν διάκονον· «Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱεροδικανίας σου ἐν τῇ δικαιολογίᾳ κύτοις πάντοτε γῆν κτλ.» — Καὶ

ο μέν ιερεὺς ἀποτίθησι τὸ ἄγιον ποτήριον εἰς τὸν ἀνταμενόντον
πρὸς τὸ δεῖπνον μέρος τῆς χειρὸς του, τὸ δὲ ἄγιον δισκαριόν λαβῶν
ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ διεκόνου ἀποτίθησιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος λέ-
γων συγάμικ τὰ ἐπόμενα τροπάρια.

Ο εὐσχήμων Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν
τὸ ἄχραντόν Σου σῶμα, σινδόνι καθαρῷ εἶλήσας
καὶ ἀρώμασιν ἐν μνήματι καινῷ κηρύσσεις ἀπέθετο.

Καὶ λαβὼν τὸν χέραν ἀπὸ τῶν τιμῶν τοῦ διεκόνου καὶ θυ-
μιδας αὐτὸν σκεπάζει τὸ "Ἄγιον καὶ ἀσπάζοντας αὐτόν, σίτα λέ-
γει ὁ διάκονος τῷ ιερεῖ."

Ἄγαθυνον, Δέσποτα.

"Ο δὲ ιερεὺς λαβὼν τὸ θυμιδαν καὶ θυμιδαν τὸ "Ἄγιον λέ-
γει τὸ τέλος τοῦ Ν' ψαλτιοῦ, τὸ θηταῖ."

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου
μόσχους.

Καὶ ἀποθίσει τὸ θυμιδατόν τῷ διεκόνῳ, δετὸς θέτει αὐτό εἰς
τὸν τόπον του.

Είτα λέγει ὁ ιερεὺς τῷ διεκόνῳ·

Μνήσθητε μου, ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθείη Κύριος δὲ Θεὸς τῆς ιερωσύνης Σου
ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ κτλ.

Είτα θοκλήγεις ὁ διάκονος τῇ κεφαλῇ τῷ ιερεῖ, κρατῶν
ἐν τῷ δεξεῖ τοῦ τὸ ωράριον, λέγει πρὸς αὐτόν·

Εὕξαι μπέρ εἴριον, Δέσποτα ἄγιε.

Καὶ ὁ ιερεὺς·

Πνεῦμα ἀγίον ἐπελεῦσεται εἰπὲ Σὲ καὶ θύναμις
Τψίστου ἐπισκιάσει Σοι.

Καὶ ὁ διάκονος·

Αὔτὸς τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει τῷν πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς Κωνῖς ἡμῶν.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἅγιος,
ὁ δευτέρου θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλου-
μένων Σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσθεξαι καὶ ἡμῶν τῶν
ἀμαρτωλῶν τὴν δέησιν καὶ προσάγαγε τῷ ἀγίῳ Σου
θυσιαστηρίῳ καὶ ἵκανωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν Σοι
δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέ-
ρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων.
Καταξίωσον ἡμᾶς εὗρεῖν χάριν ἐνώπιόν Σου, τοῦ
γενέσθαι Σοι εὐπρόσθεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ
ἐπισκηνώσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός Σου τὸ ἀγα-
θὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα
καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου.

·Ο διάκονος ἔκφρων·

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέγησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἄγιαν, εἰργήνικήν
καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

·Ο γορός· Παράσχο, Κύριε·

Ἄγγελον εἰργήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν
πληγμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον γρένον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν
εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ καλήν ἀπολογίαν τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης γῆμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων μνημονεύσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν γῆμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο χορός. Σοί, Κύριε.

Ο ιερεὺς ἐκφώνως.

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς Γίοῦ, μεθ' οὐ εὐλογητὸς εἰ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Ο ιερεὺς.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ο διάκονος.

Ἄγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Εἰτα ἡ αὐτός.

Τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσσχωμεν.

Ο δὲ ιερεὺς, ἔρχε τὸν ἄρρεν ἐπάνω τῶν τιμίων διώρων κινεῖ αἵτον ἀνοικτόν.

Ο λαός τὸ

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, κτλ. 1).

Ο διάκονος.

1) Καὶ ἡ ιερεὺς λέγει μυστικῶς ἐντὸς τοῦ βήματος τὸ Πιστεύω κτλ. συγδίκα δὲ αἴρει τὸν ἄρρεν καὶ φέρει αὐτὸν μετ' εὐλαβείας ἀνθεν τῶν τιμίων διώρων. Καὶ ὅταν φθάσῃ σίς τὸ Καὶ συνατάγτε κτλ. τότε καταδιβῇσει αὐτόν, τὸν διπλάσιον καὶ τὸν θάτσι σίς τὸ δεξιόν γιόρος ἐπὶ τῶν καλυψμάτων.

Στῶμεν καλῶς στῶμεν μετὰ φόβου πρόσγκωμεν τὴν ἀγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ο χορός. "Ελαῖον εἰρήνης θυσίαν κινέσεως."

Ο λεπεύς.

"Η χάρις τοῦ Κυρίου γῆμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἀγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων γῆμῶν.

(Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν, ὃ δὲ διδοκοῦσε βιβλίον τῷ ἄγιῳ εὐλαβῶν).

Ο χορός.

Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός Σου.

Ο λεπεύς.

"Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

(ὑψῶν τὰς κεῖρας).

Ο χορός.

"Έχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ο λεπεύς.

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ο χορός.

"Αξιον καὶ δίκαιον.

Ο λεπεύς μυστικῶς.

"Αξιον καὶ δίκαιον Σὲ ὑμνεῖν, Σὲ εὐλογεῖν,
Σὲ αἰνεῖν, Σοὶ εὐχαριστεῖν, Σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ¹
τόπῳ τῆς δεσποτείας Σου. Σὺ γάρ εἶ Θεὸς ἀνέκ-
φραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, ἀεὶ²
ὤν, ὥσαύτως ὤν, Σὺ καὶ ὁ μονογενῆς Σου Γίδος καὶ
τὸ Πνεῦμα Σου τὸ ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς
τὸ εἶναι γῆμᾶς παρήγαγες καὶ παραπεσόντας ἀνέ-
στησας πάλιν καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἔως

τῆμας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀντίγαγες καὶ τὴν βασιλείαν
Σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν· Υπὲρ τούτων ἀπάντων
εὐχαριστοῦμέν Σοι καὶ τῷ μονογενεῖ Σου Γεῖφ καὶ
τῷ Πνεύματί Σου τῷ ἄγιῳ· ὑπὲρ πάντων, ὃν ἴσμεν
καὶ ὃν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐερ-
γεσιῶν] τῶν εἰς τῆμας γεγενημένων· Εὐχαριστοῦμέν
Σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, τὴν ἐκ τῶν
χειρῶν τῆμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καίτοι Σοι πα-
ρεστήκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες Ἀγ-
γέλων, τὰ Χερουβίμ καὶ τὰ Σεραφίμ, ἔξαπτέρυγα
πολυόμματα, μετάρσια πτερωτά.

Οἱ ιερεῖς ἐκφέννων·

Τὸν ἐπινέκιον ὅμνον φέννοντα, βοῶντα, κεκρα-
γότα καὶ λέγοντα.

Οἱ χορὸς τὸ "Ἄγιος, Ἄγιος Κύριος κτλ..

Ἐνταῦθα ὁ ιερεὺς ἢ ὁ διάκονος λαζῶν τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ
δισκηρίου καὶ ποιήσας τύπον σταυροῦ ἐπ' αὐτοῦ θέτει αὐτὸν ἐπὶ τὴν
καλυψομέτων.

Οἱ ιερεῖς μυστικῶς·

Μετὰ τούτων καὶ τῆμας τῶν μακαρίων Δυνά-
μεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν,
"Ἄγιος εἰ καὶ πανάγιος, Σὺ καὶ ὁ μονογενῆς Σου
Γεῖδες καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἄγιον. "Άγιος εἰ καὶ
πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπῆς ἢ δέξα Σου, ὃς τὸν
κόσμον Σου οὕτως ἡγάπησας, ὥστε τὸν μονογενῆ
Σου Γεῖδον διοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ
ἀπόλλυται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· ὃς ἐλθὼν καὶ
πάσσαν τὴν ὑπὲρ τῆμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ
νυκτὶ, ἢ παρεδίθετο, μᾶλλον δὲ ἐκυτὸν παρεδίθου
ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς
ὄργίαις αἴτοις καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν,

ὑγιαστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔσωκε
οῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών·

·Οἱ ιερεῖς ἐκφύγωσ.

Λάβετε, φάγετε· τοῦτό μού ἐστι τὸ σῶμα
ὑπὲρ ὑμῶν κλώπενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

·Οἱ χορὸς τὸ Ἀμήν.

·Οἱ ιερεῖς μυστικῶς.

·Ομοίως καὶ τὸ ποτύριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι
λέγων·

·Οἱ ιερεῖς ἐκφύγωσ.

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου
τὸ τῆς καὶ νῆς διαθήκης τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν
ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

·Οἱ χορὸς τὸ, Ἀμήν.

·Οἱ ιερεῖς μυστικῶς.

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντο-
λῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων τοῦ
σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριγυμέρου ἀναστάσεως,
τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεῖτων καθέ-
δρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας.

·Ἐνταῦθα ὁ ιερεῖς τῇ θίκηνος σταυρῷν· τὰς χεῖρας του, Η-
τῶν τὴν μὲν δεξιὰν θηρίτεν τῆς ἄριστερᾶς καὶ λαμπτόντων μὲ τὴν δεξι-
άν τοι τὸ σημεῖον δισκέριον καὶ μὲ τὴν ἄριστερὰν του τὸ σημεῖον ποτή-
ριον κινεῖ ωτά σταυρούς· μετά μεγάλης προσοχῆς λέγων συνάψι
μεγάλοφύνως·

Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν Σοὶ προσφέρομεν κατὰ
πάντα καὶ διὰ πάντα.

·Οἱ χορὸς τὸ Σὰ ὑπνοῦμεν, Σὰ εὐλογοῦμεν· Σοὶ τὰς καρδιάς τοῦτον

κατέλ.

·Οἱ ιερεῖς μυστικῶς.

Ἐτι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ
ἀναίμακτον λατρεῖαν καὶ παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα
καὶ ἴκετεύομεν. Κατάπεμψον τὸ Πνεῦμα τὸ
ἄγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα.

Ἐπειτα ὁ ἵερας καὶ ὁ διάκονος προσκυνοῦσι τρίς ἐμπροσθεν
τῆς ἀγίας τραπέζης εὐχόμενοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες τὸ

Ο Θεὸς ἐλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ ἐλέγη-
σόν με.

Ἔτα τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ διάκονος βεβαγύει σὺν τῷ ωρα-
ρίῳ τὸν ἄγιον δρπον λέγων μυστικῶς·

Εὐλόγησον, Δέσποινα, τὸν ἄγιον ἄρτον.

Καὶ ἀνιστάμενος ὁ ἵερας σφραγίζει τὸν ἄγιον ἄρτον καὶ λέγει
μυστικῶς·

Καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον
σῶμα τοῦ Χριστοῦ Σου.

Ο διάκονος·

Ἄμήν.

Καὶ αὐθὶς ὁ αὐτὸς βεβαγύων σὺν τῷ ωραρίῳ τὸ ἄγιον ποτή-
ριον λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἄγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἵερας εὐλογῶν τοῦτο λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον αἷμα τοῦ
Χριστοῦ Σου.

Ο διάκονος·

Ἄμήν.

Καὶ αὐθὶς ὁ διάκονος βεβαγύων μετά τοῦ ωραρίου ἀμφότεροι
τὰ ἄγια λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, συναμφότερα.

Ο δὲ ἵερας εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ ἄγια λέγει·

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί Σου τῷ ἀγίῳ.

· Ο διάκονος.

Ἄμην, Ἀμήν, Ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὅποκλίνας τῷ Ιερεῖ καὶ εἰπών τό, Μνήσθητί
μοι, Δέσποτα ἀγιε, τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ἵσταται ἐνῷ πρότερον ἵστατο τόπῳ
καὶ λαβὼν τὸ ριπίδιον ριπίζει τὰ ἀγια ώς καὶ πρότερον.

Ο Ιερεὺς μυστικῶς·

“Ωστε γενέσθει τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν
ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἀγίου
Σου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς
παρρησίαν τὴν πρὸς Σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατά-
κριμα. Ἐτι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην
λατρείαν ὅπερ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπα-
τόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστό-
λων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ομολογη-
τῶν, Ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος ἐν πίστει
τετελειωμένου.

Ο Ιερεὺς ἔκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὅπερευλο-
γημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης γῆμῶν Θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ δο χορὸς φάλλει τό, “Ἄξιόν εστιν κτλ. Ἐάν δὲ ἦγαι θεοπο-
τική, ἡ Θεομητορική ἔορτή, φάλλετοι δο Εἱρμός τῆς Θ’ φύγει.

Ο διάκονος θυμιάσας τὴν ἀγίαν τράπεζαν κύκλῳ μνημονεύει τὰ
Αἴπτυχα ὃν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων

Ο Ιερεὺς μυστικῶς·

Τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ
Βαπτιστοῦ τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων
Ἀποστόλων, τοῦ ἀγίου (τοῦ δεῖνος), οὐ καὶ τὴν
μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων Σου τῶν Ἀγίων,

ῶν ταῖς ἴκεσίαις ἐπίσκεψαι γῆμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰώνιου (καὶ μνημονεύει οὖς βούλεται). Καὶ ἀνάπταυσον αὐτούς, ὁ Θεός γῆμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου. — "Ετι παρακαλοῦμέν Σε· Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος. — "Ετι προσφέρομέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνείᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων, ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων γῆμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασιλειόν, ἵνα καὶ γῆμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἥρεμον καὶ γῆσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

"Οἱ εἰρεὺς ἐκφώνωσ-

"Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου γῆμῶν (δεῖνος), δν χάρισαι ταῖς ἀγίαις Σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον ἔντιμον, ὑγιαῖ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας.

"Οἱ δὲ διάκονος·

Καὶ δὲ ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ πάντων καὶ πασῶν.

"Οἱ γορός· καὶ πάντες καὶ πασῶν·

"Οἱ εἰρεὺς μυστικός·

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως, ἐν ᾗ παροικοῦμεν καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστεων

οἰκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων,
ὅδιοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων
καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρ-
ποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις
Σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ
ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη Σου ἐξαπόστειλον.

“Οἱ εἱρεὺς ἐκφώνωσεν·

Καὶ δός ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ
δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρε-
πὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Ιἱοῦ καὶ τοῦ
ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν καὶ εὐλογῶν αὐτὸν λέγει
ἐκφώνωσεν·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σω-
τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν.

“Οἱ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ βήματος καὶ στὰς ἐν τῷ σεντήθει τό-
πῳ λέγει·”

Πάντων τῶν ἀγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ
ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

“Οἱ χορὸς τό· Κύριε ἐλέησον.

Τὸ πέρι τῶν προσκομισθέντων καὶ ἀγιασθέντων
τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

“Οπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδε-
ξάμενος αὐτὰς εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ
νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον εἰς δομὴν εὐωδίας πνευ-
ματικῆς, ἀνικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ
τὴν δωρεὰν τοῦ ἀγίου Πνεύματος τοῦ Κυρίου δεη-
θῶμεν.

Ὕπερ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,
δργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

·Οἱ ερεὺς μυστικῶς·

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀπασαν
καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλάνθρωπε, καὶ παρακα-
λοῦμεν καὶ δεόμεθα καὶ ἴκετεύομεν. Καταξίωσον
ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων Σου καὶ φρικτῶν
μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς τρα-
πέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἀμαρ-
τιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων εἰς Πνεύμα-
τος ἀγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρο-
νομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς Σέ, μὴ εἰς κρίμα,
η̄ εἰς κατάκριμα.

·Οἱ διάκονος·

·Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον
ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικήν
καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

·Οἱ χορός· Παράσχου, Κύριε.

·Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν
ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου
αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν
πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰ-
ρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αι-
τησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα,
ἀνεπαισχυντα, εἰργνικὰ καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν
ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν
τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἐαυτοὺς καὶ ἀλ-
λήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ
παραθώμεθα.

Ο χορός· Σοι, Κύριε·

Ο ιερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρη-
σίας ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι· Σὲ τὸν ἐπου-
ράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν.

Ο λαός·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Καὶ οἱ ιερεῖς·

Οτι Σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Εἰτα·

Εἰργνη πᾶσι.

Ο χορός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου·

Ο διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ο ιερεὺς μυστικῶς·

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμε-
τρήτῳ Σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ
πλήθει τοῦ ἐλέους ἐξ οὐκ ὅντων εἰς τὸ εἶναι τὰ

πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἔπιδε
ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλικότας Σοὶ τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς·
οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἷματι, ἀλλὰ Σοί, τῷ
φιδερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶ-
σιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον, κατὰ τὴν ἐκάστου
ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὄδοις-
ποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας Ἰασαι, δὲ Ιατρὸς
τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Οἱ ιερεῖς ἐκφώνωσ.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ
μονογενοῦς Σου Γεννοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, Σὺν τῷ
παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι νῦν
καὶ δεῖ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ ιερεῖς μυστικῶσ.

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἔξι ἀγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης
τῆς βασιλείας Σου καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἀγιάσαι τὴν ἡμᾶς, δὲ
σὺν τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὅδε ἡμῖν ἀορά-
τως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾳ Σου χειρὶ¹
μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός Σου καὶ
τοῦ εἰμίου αἵματος καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Οἱ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ.

Πρόσχωμεν.

Οἱ δὲ ιερεῖς ὑψῶν τὸν ἄγιον ἄρτον ἐκφωνεῖ.

Τὰ ἀγια τοῖς ἀγίοις.

Οἱ χορός.

Εἰς ἀγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς
δόξαν Θεοῦ Πατρός Ἀμήν.

Εἰτα φάλλει τὸ Κοινωνικόν·

Εἰτα ὁ διάκονος εἰσελθὼν εἰς τὸ ιερὸν καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν
οὐδὲ ιερέως λέγει·

Μέλισσον, Δέσποτα, τὸν ἄγιον ἄρτον.

Οὐδὲ ιερεὺς μελίσσων αὐτὸν εἰς τέσσαρα τμῆματα μετὰ προσ-
κήσ καὶ εὐλαβείας λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνδος τοῦ Θεοῦ,
ὁ μελίζομενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθι-
όμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθίοντας
ἄγιάζων.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμῆματα ταῦτα σταυροειδῆς ἐν
τῷ μηίῳ διακρίᾳ οὕτως·

ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ

καὶ λαβὼν ἐν τμῆμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἄγιου
ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἄγιον ποτήριον.

Καὶ φίπτει τὸ τεραγίον ἐντὸς τοῦ μηίου ποτηρίου λέγον·

Πλήρωμα ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος ἄγιου·
Ἄμην.

Οὐ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν Ζέσιν.

Οὐ ιερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη γῆ Ζέσις τῶν ἀγίων Σου πάντοτε,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Οὐ διάκονος ἔκχέων ἐν τῷ μηίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῆς λέγει·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος ἄγιου· Ἄμην.

Εἰτα ὁ ιερεὺς, γῆ ὁ διάκονος ἀναγινώσκει τὰς πρὸ τῆς μετα-
λήψεως εὐχὰς ταῦτας·

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ Σου παρέστηκα καὶ τῶν δεινῶν λογισμῶν οὐκ ἀφίσταμαι· ἀλλὰ Σύ, Χριστὲ ὁ Θεός, τελώνην δικαιώσας καὶ Χαναναῖαν ἐλεήσας καὶ τῷ ληστῇ παραδείσου πύλας ἀνοίξας ἀνοιξόν μοι τὰ σπλάγχνα τῆς φιλανθρωπίας Σου καὶ δέξαι με προσερχόμενον καὶ ἀπτόμενόν Σου, ώς τὴν πόρνην καὶ τὴν αἵμορρουν· γί μὲν γάρ τοῦ κρασπεδού Σου ἀφαμένη εὐχερῶς τὴν ἵασιν ἔλαβεν· ἦ δὲ τοὺς Σοὺς ἀχράντους πόδας κρατήσασα τὴν λύσιν τῶν ἀμαρτημάτων ἐκομίσατο. Ἔγὼ δὲ ὁ ἐλεεινός, ὅλον Σου τὸ σῶμα τολμῶν δέξασθαι, μὴ καταφλεγθείην, ἀλλὰ δέξαι με, ὥσπερ ἐκείνας καὶ φώτισόν μου τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια, καταφλέγων μου τὰ τῆς ἀμαρτίας ἐγκλήματα· πρεσβείαις τῆς τεκούσης Σε καὶ τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων· ὅτι εὐλογητὸς εἰ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμήν.

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὅμολογῶ, ὅτι Σὺ εἶ ἀλγθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ών πρωτός εἴμι ἐγώ· Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ ἀχραντὸν σῶμά Σου καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον αἷμά Σου. Δέομαι οὖν Σοῦ. Ἐλεησόν με καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὸ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξιώσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων Σου μυστηρίων εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον· Ἄμήν.

Ἐρχόμενος δὲ μεταλαβεῖν λέγει καθ' ἑκυτὸν τοὺς περόντας στίχους·

Ίδού, βαδίζω πρὸς θείαν Κοινωνίαν.

Πλαστουργέ, μὴ φλέξῃς με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἄλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλίδος.

Εἰτα τὸ τροπάριον·

Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, Μὲ
Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς
ἔχθροῖς Σου τὸ μυστήριον εἴπω· οὐ φίλημά Σοι
δώσω, καθάπαρ δὲ Ἰούδας, ἀλλὰ ως δὲ λγυστῆς δύο-
λογῷ Σοι, Μνήσθητί μου, Κύριε, δταν ἔλθῃς ἐν τῇ
βασιλείᾳ Σου.

Εἰτα πάλιν τοὺς παρόντας στίχους·

Θεουργὸν αἷμα φρέξον, ἀνθρωπε, βλέπων.

Ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῖ τὸ σῶμα, καὶ θεοῖ με καὶ τρέφει.

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα·

"Εθελέας πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἡλλοίωσας τῷ
θεῖῳ Σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ ἀῦλῳ τὰς
ἀμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν Σοὶ τροφῆς
καταξίωσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, Ἀγαθέ,
παρουσίας Σου.

"Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἀγίων Σου πῶς εἰσε-
λεύσοιμαι δὲ ἀνάξιος, ἐὰν γὰρ τολμήσω συνελθεῖν εἰς
τὸν νυμφῶνα, δὲ χιτὼν μὲν ἔλέγχει, δτι οὐκ ἐστι τοῦ
γάμου, καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων.
Καθάρισον, Κύριε, τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου, καὶ
σῶσόν με ως φιλάνθρωπος.

Εἰτα τὴν παροῦσαν εὐχὴν·

Δέσποτα, φλάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ
Θεός μου μὴ εἰς αἵμα μοι γένοιτο τὰ ἄγια ταῦτα,
θιὰ τὸ ἀνάξιον εἶναι με ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ
ἄγιασμὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ἀρραβῶνα

τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλάσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν·

Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ...

Ἐγταῦθα δὲ τε ιερεὺς καὶ διάκονος ἀνιστάμενοι ὑψοῦσι τὰς χεῖρας των ἅμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης ἐπευχόμενοι μυστικῶς·

Εὐλογεῖτέ με, θεῖοι "Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Ἀρχαὶ, Κυριότητες καὶ Ἐξουσίαι, τὰ πολυόρμματα Χερουβίμ καὶ τὰ ἔξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὸν ἀνάξιον (δεῖνα) ιερέα, (ἢ ιερομόναχον).

Καὶ προσερχόμενος ὁ Ιερεὺς, ἵνα κοινωνήσῃ, λέγει τῷ διακόνῳ, τῇ τῷ συλλειτουργῷ του·

Ἄδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, συγχώρησόν μοι (ἢ συγχωρήσατέ μοι), τῷ ἀναξίῳ ιερεῖ.

Καὶ λαβὼν συγχώρησιν λέγει·

Ο Θεὸς ἴλασθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ ἐλέγησόν με (ἐκ. γ').

Καὶ πλησιάσας εἰς τὰ ἄγια μετὰ φόβου καὶ τρόμου λαμβάνει τὴν τμῆμα ἐκ τοῦ ἀρτοῦ καὶ λέγει·

Ίδού, προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταδίδοται μοι, τῷ (δεῖνι) ἀναξίῳ ιερεῖ (ἢ ιερομονάχῳ) εἰς ἀφεσίν μου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον 1).

1) Μετὰ τὴν μετάληψιν τοῦ θείου σώματος προσκαλεῖ τὸν διάκονον λέγων ιεροδιάκονος, πρόσελθε. "Ο δὲ διάκονος προσελθὼν τῷ ιερεῖ λέγει· „Μετάδος μοι, δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ πανάγιον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ ἀναξιῷ ιεροδιακόνῳ (δεῖνι α) εἰς ἀφεσίν μου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον“. Καὶ δὲ ερεὺς διδων πρός αὐτὸν μερίδα τοῦ τιμίου σώματος λέγει·

Καὶ μεταλλαχθὲν τούτου λέγει:

Ἄμην.

Ἄφ' οὖς δὲ ἀπομασήσῃ τὸ ἅγιον σῶμα καὶ καταπίγῃ, λαμβάνει
ὁ καλυμμα, καὶ καλθὲς ἐπιστηρίξεις τὸν πώγωνα του εὐθὺς πιάνει
τὴν δεξιὰν χεῖρα του σὺν τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον
καὶ λέγει:

Ἐτι προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ
καὶ Θεῷ ἡμῶν τῷ τίμιον καὶ πανάσπιλον, καὶ πανα-
κτήρατον καὶ ζωηρὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μεταδίδοται μοι (δεῖν), τῷ ἀναξίῳ ἵερει (ἢ ἱερο-
μονάχῳ) εἰς ἄφεσίν μου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν
τὴν αἰώνιον.

Εἶτα λέγει:

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, Ἄμην, (καὶ ἐκροφῆ-
μίαν), καὶ τοῦ Υἱοῦ, Ἄμην, (δύο), καὶ τοῦ ἁγίου
Πνεύματος (τρεῖς). Υῦν, καὶ δεῖ, καὶ εἰς τοὺς αἰώ-
νας τῶν αἰώνων Ἄμην.

Εἶτα, ἀποσπογγίσας τὸ τα ἅγιον ποτήριον καὶ τὰ ἔχυτα-
χεῖλη, ἀσπαζεται κατό λέγων·

Τοῦτο γῆψατο τῶν χειλέων μου καὶ ἀφελεῖ τὰς
ἀνομίας μου καὶ τὰς ἀμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἶτα ἀφίνων τὸ ἅγιον ποτήριον λαμβάνει τὸ ἅγιον δισκά-
ριον σὺν τῷ μούσῃ μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα του, καὶ μὲ τοὺς
δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς δάχει πρῶτον τὰ τιμήματα τοῦ ἁγίου
αὐλιατος καὶ λέγει τὰ ἐπόμενα·

Ἄναστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν
ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἀναμάρτητον.

„Μεταδίδοται τοι τὸ τίμιον καὶ πανακτήρατον σῶμα
τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν
σου ἀμαρτιῶν καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον“. Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ εἰς τὴν
μετάληψιν τοῦ τιμίου αἵματος (λέγων τὰ ἀνωτέρω)—Το αὐτὸ ποιεῖσε
καὶ εἰ λερεῖς, ὅταν συλλειτουργῶσι μετὰ ἀρχιερέων.

Τὸν Σταυρὸν Σου, Χριστέ, προσκυνοῦμεν, καὶ τὴν ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν. Σὺ γὰρ εἰ Θεὸς ὅμῶν, ἐκτὸς Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγίαν Ἀνάστασιν. Ἰδοὺ γὰρ ἡλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν δλῷ τῷ κόσμῳ. Διὰ παντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ. Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἥμας θανάτῳ θάνατον ὠλεσεν.

Φωτίζου, φωτίζου, τῇ νέᾳ Ἱερουσαλήμ· τῇ γὰρ δόξᾳ Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου, Σιών. Σὺ δὲ ἀγνή, τέρπου, Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ τόκου σου.

"Ω θείας! ὦ φίλης! ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς! μεθ' ἥμῶν γὰρ ἀψευδῶς ἐπηγγεῖλω ἔσεσθαι μέχρι τερμάτων αἰώνος, Χριστέ· τὴν οἱ πιστοὶ ἀγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

"Ω Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον, Χριστέ· ὡς σοφία, καὶ λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις· δίδου ἥμεν ἐκτυπώτερον Σου μετασχεῖν, ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἥμέρᾳ τῆς βασιλείας Σου.

Εἰς δὲ τὰς μερίδας τῶν ψυχῶν 1) λέγει τό

Ἄπόπλυνον, Κύριε, τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἐνθάδε μνημονευθέντων δούλων Σου τῷ αἷματί Σου τῷ ἀγίῳ, πρεσβείας τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων Σου τῶν Ἀγίων.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποσπογγίσαι τὸ ἀγιον δισκάριον καλῶς τινάζει καὶ τὸ κάλυμμα ἔνδον τοῦ ἀγίου ποτηρίου, τὸ σκεπάζει δὲ τὸ ίδιον κάλυμμα καὶ ἀνχυινώσει τὴν εὐχήν ταύτην ὁ ἵερεὺς μυστικῶς.

1) Ό μέλλων ἵερεὺς νὰ μεταλάβῃ τοὺς πιστούς δέν πρέπει νὰ βάλῃ ἀλλας μερίδας, πλὴν τοῦ κυριακοῦ σφματος, τὸ ὄποιον μελιζει εἰς μικρὰ τεμάχια, ἕως νὰ μεταδῶσῃ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Εἴτε βάλλει καὶ τὰς λοιπὰς μερίδας ἐν τῷ ἀγίῳ ποτηρίῳ.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, εὔεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, δτι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων Σου καὶ ἀθανάτων μυστηρίων. Ὁρθοτόμησον ἡμῶν τὴν δδόν, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ Σου τοὺς πάντας, φρούρησον ἡμῶν τὴν ζωήν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβῆματα, εὐχαῖς καὶ ἵκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθενου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων Σου.

Εἰτα ὁ διάκονος ἀνοίγων τὰ ἑγμόθυρα λαμβάνει παρὰ τοῦ ιερέως τὸ ἄγιον ποτήριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὥραίαν Πύλην θεωρῶν πρὸς τὸν λαὸν καὶ λέγει:

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Εἰτα εὐλογῶν ὁ ιερεὺς λέγει:

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαὸν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου.

‘Ο χορός’ Εἶδομεν τὸ φῶν, κτλ.

Εἰτα ἀποθέτει τὸ ἄγιον ποτήριον ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ καὶ λαβὼν τὸν θυμιατὸν θυμιάζει τρις λέγων μυστικῶς.

‘Ὕψωθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἥ δόξα Σου (ἐκ γ').

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ιερέως τὸ ἄγιον δισκάριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ιερεὺς λαβὼν τὸ ἄγιον ποτήριον λέγει μυστικῶς:

Εὐλογητὸς ὁ Θεός ἡμῶν.

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ.

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν, ἀφήγει τὸ ἄγιον ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀγίαν τράπεζαν, διπλώνει τὸ ἀντιμήνιον, δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ.

Ορθοὶ μεταλαβόντες τῶν θείων, ἀγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον γῆμᾶς, δὲ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Τὴν γῆμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικήν καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν γῆμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ο χορός· Σοί, Κύριε.

Ο λερεὺς ἐκφύγως·

Οτι Σὺ εἶ ὁ ἀγιασμὸς γῆμῶν καὶ Σοὶ τῇ γ δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ δικιον Εἰαγγέλιον, ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἀντιμεινσίου, καὶ τὸ ἀφίνει.. Εἰτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ο διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο χόρος· Κύριε ἐλέησον (τρίς), Δέσποτα ἀγιε, εὐλόγησον.

Καὶ δὲ λερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφύνως τῇ γ δπισθάμβωγον εὐχὴν ταύτην ἔξωθεν τοῦ βημάτος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ο εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε, καὶ ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν καὶ εὐλόγησον τὴν αληθονομίαν Σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἶκου Σου. Σὺ κύτοὺς ἀντεδόξασον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλείπῃς

ήμας, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ
Σου δώρησαι, ταῖς ἐκκλησίαις Σου, τοῖς Ἱερεῦσι,
τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ
λαῷ Σου. "Οτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα
τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ Σου τοῦ Πατρὸς
τῶν φώτων καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ
προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Γεννᾷ καὶ
τῷ ὅγιῷ Πνεύματι νῦν καὶ δεῖ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας
τῶν αἰώνων.

"Ο χορός. Εἶη τὸ σημεῖον Κυρίου κτλ..

Εἰτα εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν καὶ ἀναγι-
γότας μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην.

Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν
αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας
πᾶσαν πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ
εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε νῦν καὶ δεῖ
καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

"Ο διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

"Ο χορός τὸ Κύριον ἐλέγεισον.

"Ο δέ Ιερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαὸν λέγων.

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τῇ
Αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.

Δόξα Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, γι ἐλπίς ἡμῶν, δόξα
Σοι.

"Ο λαός.

Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε ἐλέγεισον γ'. Δέσποτα
ἄγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς πουει ἀπόλυτοιν καὶ εἰ ἐστι Κυριακή, λέγει.

Ο 'Αναστὰς ἐκ νεκρῶν.

Εἰ δὲ μή,

Χριστὸς δὲ ἀληθινὸς Θεὸς γῆμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου, Δεσποίνης γῆμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἐν ἀγίοις Πατέρων γῆμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος, Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ. Τῶν ἀγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρων Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἀγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς γῆμῶν Ἰωάννου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ ἀγίου (τοῦ ναοῦ). Τῶν δούλων καὶ θεοφόρων Πατέρων γῆμῶν. Τῶν ἀγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης· τοῦ ἀγίου (τῆς γῆμέρας), οὐ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων Σου τῶν Ἀγίων. Ἐλέησαι καὶ σῶσαι γῆμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων Πατέρων γῆμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ δ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον γῆμᾶς. Ἄμην.

Ο χορός, Αμήν.

Μετά δὲ μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομὴν τοῦ Ἀγιιδώρου λέγει ὁ Ἱερεὺς εἰς ἔκαστον τό, «Ἐύλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἐλθοι ἐφ' ὑμᾶς». Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς διανομῆς τοῦ Ἀγιιδώρου λέγει· «Τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλαγθρωπίᾳ πάντοτε γῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμήν». Εἶτα ἐπιστρέψει εἰς τὴν ἀγίαν Πρόθεσιν ὁ Ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος), ἵνα καταλύσῃ τὰ "Ἄγια. καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν λέγει· τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως ὡς ἀκολούθως.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

μετὰ τὴν θεέαν μετάληψεν.

Στίχοι προτρεπτικοὶ εἰς τὴν εὐχαριστίαν ταύτην.

'Επὰν δὲ τύχης τῆς καλῆς μετουσίας,
Τῶν ζωοποιῶν μυστικῶν δωρημάτων,
"Γινησον εὐθύς, εὐχαρίστησον μέγα.
Καὶ τάδε θερμῶς ἐκ ψυχῆς Θεῷ λέγε.
Δόξα σοι, δὲ Θεός· Δόξα σοι, δὲ Θεός· Δόξα σοι,
δὲ Θεός.

Καὶ εὐθύς τὰς ἐπομένας εὐχαριστηρίους εὐχάς. Παρὰ ἀνωνύμου.

Εὐχαριστῶ σοι, Κύριος δὲ Θεός μου, δτὶ οὐκ ἀπώσω με τὸν ἀμαρτωλόν, ἀλλὰ κοινωνόν με γενέσθαι τῶν ἀγιασμάτων σου κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ Σοι, δτὶ ἐμὲ τὸν ἀνάξιον μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων Σου καὶ ἐπουρανίων δωρεῶν κατηξίωσας. Ἀλλά, Δέσποτα φιλάνθρωπε, δὲ ὑπὲρ γῆμῶν ἀποθανών τε καὶ ἀναστὰς καὶ χαρισάμενος γῆμῖν τὰ φρικτὰ ταῦτα καὶ ζωοποιά Σου μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἀγιασμῷ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων γῆμῶν, δός γενέσθαι ταῦτα κάμοι εἰς ἵασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παν-